

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

39. årg.

Bergen, Torsdag 8. januar 1953

Nr. 1

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850. Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Fiskerioversikt for uken som endte 3. januar 1953

Det var forholdsvis brukbart vær i uken som endte 3. januar, og fisket begynner å komme igang etter julehelgen de fleste steder. Det viser seg å være gode sildeforekomster i Finnmark og Troms, likesom det har foregått litt fiske også i de fleste andre distrikter. Det rustes til vintersildfisket. På et felt sørvest for Utsira har en driver tatt 100 hl nordsjøsil. Det ble tatt gode fiskefangster i Vest-Finnmark, mens fisket ikke er kommet i gang igjen i Øst-Finnmark. Vesterålen hadde endel seifiske med garn og også noen torskefangster. Rusefisket har vært igang en tid, men transporten av levendefisken opptas først i løpet av uken til 10. januar. Langs kysten fra Nordmøre og sørover har det vært drevet vanlig kystfiske.

Småsildfisket:

I beretningsuken ble det i Nord-Norge fisket 22 760 hl småsil og mussa, hvorav i Finnmark 4150 hl, hvorav på Raftsbotn 1700, Repparfjord 1300 og Gyfjord, Sørøysund 1150 hl. Troms hadde 15 910 hl, hvorav på Kvenangen 7250, Lyngen 860, Ulsfjord 600, Sørreisa 6500. Nordland hadde 700 hl på Tysfjord, 2000 hl på Helgeland — tils. 2700 hl. Den 5. og 6. januar ble meget gode fangstdager på Repparfjord, Kvenangen, Nord- og Sørreisa opplyses det. Silden begynner å bli noe mer storfallen.

I distriktet Buholmsråsa—Stad foregikk det fiske både ved Kvenvær, på Nordmøre, i Romsdal og på Sunnmøre. På sistnevnte felt har ishindringer, blant annet i Tafjord, hindret opptak av sil. Ukeopptaket utgjorde 1348 hl småsil, hvorav til hermetikkk 265, sildolje 938, fersk innenlands 145 hl.

Sør for Stad har det foregått mussafiske i Masfjorden, hvor det er blitt stengt nærmere 3000 hl.

Vintersildfisket:

Utrustningen til årets fiske er i full gang. Fra Harstad meldes det at de fleste nordnorske deltakere i fisket allerede er på vei sørover.

Nordsjøsil:

På det såkalte »Jimmy-feltet« sørvest for Utsira, hvor »G. O. Sars« tok bra fangst av nordsjøsil i desember måned, forsøkte en driver fra Hordaland seg natten til 5. januar. Fangsten ble 100 hl sil av fin kvalitet, som også inkluderte en del makrell.

Brislingfisket:

Det synes å være slutt med alt norsk brislingfiske nå, også med trål. I uken ble det tilført ansjosfabrikkene ved Oslofjorden ca. 400 skj. norskfanget trålbrisling tatt ved Vederøene på svenskekysten. Varen

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar til 27. desember 1952.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Fersk og frosset	Filet	Saltet	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	67 981	8 139	2 327	28 199	29316 ¹⁾	—
Hyse	14 599	11 318	1 558	84	1 639	—
Sei	12 303	1 340	1 571	5 717	3 658	17
Brosme	653	23	—	64	566	—
Kveite	1 185	1 180	—	5	—	—
Blåkveite	524	327	197	—	—	—
Flyndre	438	437	—	1	—	—
Uer	1 213	507	608	98	—	—
Steinbit	3 173	1 872	1 142	158	1	—
I alt	102 069	25 143	7 403	3 4326	35180	17

Utvunnet damptran: 37 184 hl, rogn 5 954 hl, herav saltet 3267, iset 2687. ¹⁾Herav til rotskjær 647 tonn.

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar til 3. januar 1953.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Fersk og frosset	Filet	Saltet	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	345	48	5	230	62	—
Hyse	90	60	14	—	16	—
Sei	5	—	2	3	—	—
Brosme	13	—	—	—	13	—
Kveite	4	4	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—
Flyndre	9	9	—	—	—	—
Uer	2	2	—	—	—	—
Steinbit	—	—	—	—	—	—
I alt	468	123	21	233	91	—

Utvunnet damptran: 168 hl.

var mager og oppblandet med sild, og fabrikkene har meddelt at de ikke er avtakere av mer brisling av denne kvalitet.

Fisket i Finnmark:

Det opplyses at fisket i Øst-Finnmark ikke er kommet i gang ennå, men at det har foregått en del fiske i Vest-Finnmark, især i Måsøy herred. Ukefangsten ble 469 tonn mot 1007 tonn uken før. Av fisken nevnes 345 tonn torsk, 90 tonn hyse, 5 tonn sei, 13 tonn brosme, 3,8 tonn kveite, 9,4 tonn flyndre, 2 tonn uer. Den 6. januar rapporteres det fra Honningsvåg om to innkomne bankkuttere med 50 og 40 tonn tatt på Nordkapbanken.

Vesterålen:

Andenes melder at seifisket med garn har gitt ujevne fangster på 200 til 3500 kg gjennomsnittlig 1200—1500 kg pr. trekning. For øvrig har to linebåter forsøkt seg etter torsk og har fått fangster på 1000 til 3500 kg. Fiskevekten var 3 kg gjennomsnittlig (sløyd). I tiden 22. desember—3. januar er det blitt ilandbrakt 11 tonn torsk, 145 tonn sei, og 3,2 tonn annen fisk. Fra Bø meldes det at seigarnfisket fortsetter. Ukepartiet utgjorde ca. 85 000 kg. Dessuten er torskfisket med garn begynt og har gitt fangster opptil 1300 kg. Det deltar 16 garnbåter med 119 mann. Det oppgis tatt 7,5 tonn skrei på 3 sjøvær.

Rusefisket:

Rusefisket har vært i gang siden før nyttårshelgen, men avhentningen ble først påbegynt 5. januar. Hverken Trondheim eller Bergen hadde levende torsk i forløpne uke. Bergen derimot 5000 kg levende småsei fra Sunnmøre.

Bank- og kystfisket:

Det har ikke foregått noe egentlig bankfiske. Fra Møre og Romsdal meldes det at seifisket med snøre har vært forsøkt og har gitt fangst på 100 til 500 stykker pr. båt. Det rapporteres om et kvantum i uken på 266 tonn, hvorav 47 tonn torsk, 85 tonn sei (inkluderer 50 tonn fra Grip i desember), 9 tonn lange og brosme, 23 tonn hyse, 2 tonn skate og 9 tonn pigghå.

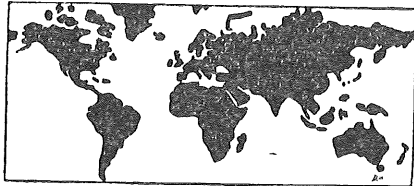
Sogn og Fjordane:

Det ble ilandbrakt gode pigghåfangster, som ble tatt på feltet 25—40 m. m. utfor Kråkenes—Stad, til Måløy. Stedets samlede ukefangst var på 286 tonn, hvorav 2,4 tonn torsk, 18 tonn lange, 11 tonn brosme, 2 tonn hyse, 0,8 tonn kveite, 2 tonn skate og 250 tonn pigghå.

Hordaland:

Det meldes om ukefangst på ca. 8 tonn, hvorav 0,7 tonn lev. torsk, 4,1 tonn lev. småsei og for øvrig forskjellige sorter sløyd fisk.

Forts. s. 8.

Ut-landet.

Ny britisk lov om støtte til fiskeriene.

»The White Fish and Herring Industries Bill«, hvis tekst ble offentliggjort i begynnelsen av desember måned inneholder blant annet bestemmelser angående statsbidrag til fiske i kystfarvann, nære- og middelsfjerne farvann, bestemmelser om fortsatt utredning av ferskfiskstøtten inntil 31. mars 1958, samt oppretter et White Fish Marketing Fund, fortsetter Herring Marketing Fund's virksomhet i ytterligere 10 år, øker White Fish Authority's og Herring Industry Board's adgang til å gi lån, samt utvider statsrådenes adgang til å gi bidrag til H. I. B. til bruk for fremme av salget av sild.

Følgende punkter er de viktigste i loven:

Punkt 1 setter W. F. A. i stand til å betale bidrag over en periode på 10 år fra lovens vedtakelse til delvis dekning av kjøpesummen for nye fartøyer og maskiner. Bidragene må ikke overstige £ 9 000 000 tilsammen og størrelsesgrensen for fartøyene må ikke overstige 140 fot.

Punkt 2 fastsetter de enkelte bidrags størrelse. Det bestemmes at arbeidende reder skal kunne motta 25 pst. av skipets kostende, dog maksimum £ 4000, mens bidraget i andre tilfeller vil bli på 20 pst. På samme måte vil arbeidende reder kunne få 25 pst. av ny maskins kostende, dog maksimum £ 1000. Fartøyer og maskiner som er blitt bestilt før 1. juli 1952 er ikke berettiget til bidrag. Med arbeidende reder menes en person, som er fartøyets reder eller en av rederne som regelmessig seiler med fartøyet når det brukes til fiske.

Punkt 3 øker W. F. A.s utlånsmuligheter med £ 10 000 000 fra £ 15 mill. til 25 mill.

Punkt 4 gir bestemmelser om opprettelse av et White Fish Marketing Fund på lignende grunnlag som det allerede eksisterende Herring Marketing Fund, som skal administrere de forskudd som gis WFA i anledning ytelse av lån. Fondet skal gjøres opp ved utgangen av nevnte 10-årsperiode.

Punkt 5 inneholder bestemmelse som bemyndiger landbruks- og fiskeriministeren samt Secretary of State for Scotland til utbetaling av ferskfiskstøtten inntil 31. mars 1958. Det samlede beløp som kan utbetales er begrenset til £ 7 500 000, men denne grense kan av de to statsråder med finansdepartementets godkjennelse forutsatt bekreftende vedtak i House of Commons økes til et beløp ikke overstigende £ 10 000 000.

Punkt 6 gir Herring Industry Board adgang til å gi bidrag av midler som bevilges av parlamentet til delvis dekning av kostnaden til nye sildefartøyer og maskiner til slike. Bestemmelsene er for øvrig som i punkt 1 og punkt 2 unntatt at det samlede beløp ikke må overstige £ 750 000.

Punkt 7 utvider Herring Industry Boards nåværende adgang til å yte lån med £ 1 500 000 fra £ 2 500 000 til £ 4 000 000 og trer samtidig istedenfor tidligere bestemmelser. Punktet gir adgang til forskuttering over en periode på 10 år fra lovens vedtakelse, til hvilket som helst formål, som er godkjent av statsrådene og finansdepartementet, men

Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden 1. januar—29. desember 1952.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Saltet	Hermestikk	Hengt	Fiskemel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	1 825	1 590	215	1	19	—
Sei	9 254	1 727	2 675	10	4 827	15
Lyr	150	148	1	—	1	—
Lange	3 290	103	3 177	—	10	—
Blålange	441	—	441	—	—	—
Brosme	3 337	191	3 066	—	80	—
Hyse	1 473	1 463	6	4	—	—
Kveite	1 353	1 352	1	—	—	—
Gullfl., rødsp... ..	21	21	—	—	—	—
Smørfl.	13	13	—	—	—	—
Uer	9	9	—	—	—	—
Skate og rokke ..	530	530	—	—	—	—
Annen fisk	233	218	8	—	7	—
Håbrann	224	224	—	—	—	—
Pigghå	1 430	1 430	—	—	—	2
Makrellstørje ..	999	968	—	31	—	—
Hummer	79	75	—	4	—	—
Reker	70	70	—	—	—	—
Krabbe	616	138	—	478	—	—
I alt	25 347	10 268	9 590	528	4 944	17
Herav til:						
Ålesund	11 142	5 065	6 035	42	—	—
Kristiansund N. .	1 600	1 044	435	33	84	4
Smøla	1 763	193	33	203	1 323	11
Bud—Hustad ..	818	364	383	36	35	—
Ona—Bjørnsund	634	317	317	—	—	—
Bremsnes	3 057	428	225	10	2 394	—
Haram	414	196	23	195	—	—
Søre Sunnmøre	3 700	1 825	1 807	5	63	—
Grip	644	74	—	4	566	—
Kornstad	1 575	762	332	—	479	2
Leverkvantum 14 883 hl.						

begrenset til et beløp av £ 3 500 000 av de utestående beløp av gamle og nye forskudd. De statsråder som innbefattes av bestemmelsen er Minister of Agriculture and Fisheries, Secretary of State for Scotland, Home Secretary samt Minister of Food. Punktet inneholder også bestemmelse om at Herring Marketing Fund skal fortsette til utgangen av den omtalte 10-årsperiode.

Punkt 8 utvider statsrådenes adgang til å gi bidrag til The Board for fremme av salget av sild og til bearbeidelse av sild til olje og mel etc. inntil utgangen av 10-årsperioden samt utvider totalbeløpet som kan utbetales fra £ 1 500 000 til £ 3.000.000.

Punkt 9 setter statsrådene i stand til å betale godtgjørelser til medlemmene av Herring Industry Advisory Council og setter dette råd på like fot med White Fish Industry Advisory Council i denne henseende: Den årlige utgift anslås til £ 500.

Punkt 10 gjør Minister of Food ansvarshavende i overvåkingen av Herring Industry Board, mens hans delaktighet heri tidligere bare har vært delvis.

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar 20. desember 1952.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Saltet	Hermetikk	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	197	197	—	—	—	—
Sei	1 401	¹⁾ 362	937	62	40	—
Lange	289	104	185	—	—	—
Brosme	334	175	159	—	—	—
Hyse	111	111	—	—	—	—
Kveite	26	26	—	—	—	—
Gullflyndre	—	—	—	—	—	—
Skate	20	20	—	—	—	—
Annen fisk	13	13	—	—	—	—
Størje	316	316	—	—	—	—
Håbrann	256	216	—	—	—	40
Pigghå	5 821	5 621	—	—	—	200
Hummer	11	11	—	—	—	—
Reker	15	15	—	—	—	—
Krabbe	94	32	—	62	—	—
I alt	8 904	7 219	1 281	124	40	240

¹⁾ Herav levende 68 tonn.

Punkt 11 inneholder bestemmelser om bokføring og revisjon av kontiene for bidrag ifølge punktene 1 og 6.

Loven medfører ikke økning av departementenes funksjonærstab. I løpet av kommende budsjettår anslås det beløp som vil bli anvendt til bidrag ifølge loven til £ 325 000, at forskudd til Herring Industry Board i anledning bidrag til båter og maskiner vil beløpe seg til £ 120 000 og at ferskfiskstøtten vil beløpe seg til £ 1 950 000. (The Fishing News 20. desember 1952).

Det hollandske sildefiske.

I uken som endte 13. desember ble det i hollandske havner ilandbrakt 18 382 tnr. fiskepakket saltsild, som bringer sesongens totalfangst opp i 923 843 tnr. mot i samme tidsrom i forrige sesong 810 175 tnr. Årets fangst består i 309 712 tnr. matjessild, 127 420 tnr. fullsild, 470 308 tnr. utgytt sild og 15 903 tnr. rundsaltet sild. Det opplyses at årets eksport utgjør 256 188 tnr. saltsild mot fjorårets 264 045 tnr.

East-Anglia sildefisket slutt.

Ministry of Agriculture and Fisheries har meddelt at sluttresultatet av East Anglia-fisket utgjør 255 126 crans til verdi £ 939 510 mot 311 146 crans til verdi £ 1 144 615 i 1951.

Sesongen som nå er avsluttet har vært en av de dårligste man har hatt. Svære fangster i begynnelsen av fisket synes å tyde på meget gode utsikter, men stimene ble borte og i november og desember ble værforholdene dessuten uvanlig slette.

Den gode begynnelse og et senere forholdsvis bra fiske på bankene i Kanalen ga de engelske drivere en viss kompensasjon for sammenbruddet av hovedsesongen, men det

gikk dårlig med de skotske drivere fordi disse ankom for sent til Lowestoft og Yarmouth til å få del i de store fangster ved sesongens begynnelse, dessuten reiste de hjem før Kanalfiskets begynnelse.

Den skotske flåtes uhell har resultert i en utjevning av fangstutbyttene mellom begge havner. Lowestoft har alltid hatt størst lokal driverflåte, men tilflytningen av skotske fartøyer til Yarmouth har resultert i at denne havn likevel fikk størst samlet fangstmengde.

I forløpne sesong ligger Lowestoft lite tilbake for rivalen. Det ble ilandbrakt sild til en verdi av £ 468 546 i Lowestoft i siste sesong, mens Yarmouth hadde £ 470 964. I Lowestoft var fangstverdien £ 40 282 lavere enn i fjor i Yarmouth £ 165 000 lavere.

Leveransen av sild til olje og mel ble bemerkelsesverdig stor. Den utgjorde nesten en femtedel eller 47 948 crans av totalfangsten. Mel- og oljeindustriens avtak overstiges nå bare av hjemmemarkedets, som utgjorde 65 122 crans. (The Fishing News 27. desember).

Grønlanderne skal settes igang med bunn garnfiske.

Firmaet Asmussen & Weber, Holbæk, har i sommer blant annet oppført 6 store bygninger på et hittil ubebodd sted i Godthåpsdistriktet, Grønland. I disse hus skal det bo 60 grønlandere, som skal drive torskefiske med bunn garn. Flere danske fiskeriselskaper har i de siste år forsøkt bunn garnfiske ved Grønland, men har hatt økonomisk tap. Denne gang er det Grønlandske Handel, altså staten, som iverksetter foretaket.

Bygningene er oppført ved Ameralikfjorden, hvor fiskeskipper Venø tidligere har forsøkt bunn garnfiske.

Man regner med at de danske pionerers erfaringer nå vil komme grønlanderne til gode ved det kommende bunn garnfiske. Dersom forsøket faller heldig ut kommer man kanskje til å oppføre et salteri og kai på stedet.

Fra annet hold opplyses det, at det vil bli stillet en moderne flekkemaskine til rådighet. To store lastepremmer og moderskipet »Sværdfisken« settes inn i produksjonen.

Prinsippet for fisket vil bli at Grønlandske Handel setter garnene og kjøper en mindre motorbåt. Grønlanderne selv skal så passe garnene og gjøre torskefangstene klar til avskipning. Torsken vil bli behandlet på norsk måte og produktet sendt hjem til danske klippfisktørkerier. Med denne vare vil man forsøke et nytt fremstøt mot de sydamerikanske markeder. (Fra Dansk Fiskeritidende 26. desember 1952).

Lysere muligheter for danske treskipsverft.

De danske treskipsverfters eksportmuligheter begynner nå ifølge »Børsen« å tegne seg lysere, idet 21 land i den senere tid har henvendt seg til treskipsverftenes faglige organisasjon og innhentet tilbud på større og mindre fiskekuttere. De fleste land er spesielt interessert i Nordsjøkuttertypen på ca. 50 tonn, men også de noe større grønlandskuttere synes å ha muligheter for eksport. De fleste land er interesserte i ervervelse av kutterne gjennom byttehandel, og varedirektoratet skal derfor først godkjenne avtalene. (Dansk Fiskeritidende 19. desember).

Spanias klippfiskproduksjon.

Ifølge en notis i Dansk Fiskeritidende for 19. desember skal Spania i år ha produsert 56 000 tonn klippfisk eller 70 pst. av landets forbruk.

Nye portugisiske størjefiskefartøyer.

To nye størjefartøyer føyes til den portugisiske fiskeflåte. Det er fartøyene »Rio Vouga« og »Rio Agueda«, som, påstås det, vil bli verdens største størjefartøyer og vil bli utstyrt med det aller mest moderne fiskeritstyr. Båtene skal ha basis i Vila Real do Santo Antonio og vil få et mannskap på 32. (World Fishing — desember).

Kontroll med Sydafrikas pilchardfiske.

Det opplyses at sydafrikanske autoriteter overveier innføring av en eller annen type kontroll med pilchardfisket. I 1951 ble det tatt over 500 000 tonn pilchards, mens fangsten i 1952 anslås til å utgjøre 800 000 tonn. Fiskeriforskere mener at denne uhyre beskatning bør stoppes, idet det henvises til California-fiskets skjebne. I California var rekordfangsten 791 000 tonn, men de senere år har det vært vanskelig nok å få årsfangster på 125 000 tonn.

Formannen i Fisheries Development Corporation Advisory Council herr D. H. Van Gend uttalte at bare 5 pst. av Sør-Afrikas europeiske fiskere i 1936 tjente over £ 150 om året, mens Sør-Afrikas fargede fiskere nå for tiden har årsinntekter på over £ 700. Mr. Van Gend bemerket: »Europere som eier egne båter tjener nå opptil £ 3000 om året. I 1940 hadde man 25 båter. Nå er der mellom 90 og 100 båter og de fleste eies av skipperne selv. De to store fabrikkene i Veldriff har mellom juli 1950 og juni 1952 utbetalt til kommunens befolkning for fisk £ 300 000 og dertil i lønninger £ 100 000. De to fabrikkers årsumsetning utgjorde minst £ 1 350 000. (World Fishing — desember).

Hvor meget er det tilbake i havets matbod?

Direktør Michael Graham i Fisheries Laboratory, Lowestoft har skrevet nedenstående artikkel, som gjengis fra »World Fishing«s desemberutgave:

»I 1949 deltok jeg i en konferanse i United Nations. Det ble en av mitt livs opplevelser. Jeg håper, at den også blir en av århundredets begivenheter. Forhåpentlig vil folk i fremtiden si at konferansen representerte »Det 20. århundres drøm«, at den markerte det vi i biologien kaller drømmens metamorfose.

Konferansen ble benevnt »United Nations Scientific Conference for Conservation and Utilisation of Resources« med hjelpenavnet UNSCCUR. Det deltok over 600 vitenskapsmenn fra hele verden i den — unntatt Russland, og alle var menn som hadde studert naturressursene.

Den første konklusjon fra alle hold var at det fantes fint lite av de påståtte knappheter på resurser — det kunne dreie seg om 2—3 metaller kanskje. Jeg vil gjerne komme inn på litt av våre alminneligste påvisninger i forbindelse med fiskeriene. En av dem gjaldt kultivering av fersk- og brakkvannsfisk i varme klimatiske strøk. Samtlige var enige om at det var mulighet for stor ekspansjon på dette område. Størst dyktighet i kultivering av fisk i dammer har man i Kina, dernest i India. Deres metoder bør spredes verden over.

Men skeptikerne spør vel om det var alt en verdenskonferanse av fiskerivitenskapsmenn presterte: at kineserne om hundre år skal få sin protein på samme måte som kineserne fikk den 100 år tidligere? Moderne tale dreier seg heller om plankton som næringsmiddel, om elektrisk fiske, eller om å gjødsle havet. Hadde ikke fiskeriforskerne hørt om disse ting?

Jo, vi hadde hørt atskillig om disse ting, og om sjøplanter, som er et langt mer lovende tema. Det kan medgis at det i spesielle situasjoner kan være et visst behov for elektrohenrettelse av fisk på steder hvor fisk på forhånd finnes sterkt konsentrert. Hvis vi skal gå god for en artikkel i et russisk blad, har russerne funnet elektrofiske brukbart i lakseelver. Vi synes at metoden også later til å være lovende som forskningsverktøy i saltvann. Men som viktigere bidragsyter i verdens matvareproblem er disse forslag ikke verdt overveielse. Plankton består i små skapninger, både vegetabiliske og animalske, hvorav mange mikroskopiske, som forekommer i store mengder på begünstigede deler av havet, og i sparsomt antall andre steder. Jeg har kokt og spist plankton — en formløs masse med den aller svakeste antydning av smaken av rekepostei. Mennesket kunne sikkerlig leve av plankton; disse organismer danner grunnlaget for livet i havet på samme måte som det kan sies at gresset og regnormen danner grunnlaget for livet på land. Fra et ernæringsmessig synspunkt kan mennesker uten tvil leve utelukkende av gress.

De vil bemerke hvor underordnede disse forslag blir, når jeg beskriver fiskerigruppens annet hovedarbeid på konferansen. Vi laget et kart av verden — 70 prosent hav og kontinenter. Det som bestyrtet deltakerne etter at alle hadde fremlagt sin kunnskap om saken, var, at man kunne inntegne i kartet ved hvert kontinent, unntatt Antarktis, og på begge sider av hvert kontinent i det minste en betydelig bestand av god, nærende spisefisk, som vi mente var underbeskattet. Et verdenskart fullt av navner på underbeskattede fiskebestander gjør planktonavsiling og gjødsling av havet til å se ikke så lite dumt ut.

En av de ting jeg som engelsk fiskerispesialist for så vidt kunne skamme meg over, var at jeg måtte skrive et navn på dette kart i våre hjemlige farvann, nemlig: Sild.

Her skal jeg la alle andre påførsler på kartet fare — både Atlanterhavets mylder av rødfisk og den arktiske torsk, som for tiden er midt forskningssubjekt, samt selv de overmåte mengder av pilchards, som er helt uberørt av fiske — og her bare komme inn på sildebestanden.

For to og tredve år siden da jeg trådte inn i fiskeriforskningen var sildefisket fra East Anglia like karakteristisk for landsdelen som dens myrer og heder. Jordbrukerne deltok i sildefiskets 10 uker lange sesong etter at avlingen var brakt i hus, slik som det ble gjort i middelalderen da St. Benet's kloster betalte sine avgifter til kronen i sild. Det ble sagt meg i 1913, at ikke mindre enn 1600 engelske og skotske drivere tok del i fisket. I nevnte år ble det ilandbrakt 7 mill. hundreweights i England og Wales, 4 mill. hundreweights fra East Anglia-fisket.

Her stod man overfor en meget verdifull naturrikdom. Hvordan har det gått med den? I 1929, da jeg pleide å ta turer til sjøs med drivere, deltok det 1100 båter i høstfisket, ingen eller nesten ingen av dem nye — og de største av dem satte 2¼ miles drivgarn. For tiden teller deltakelsen 300—400 fartøyer og hver setter om lag bare 1 miles garn, og fremdeles er det for en stor del de samme gamle far-

Fortsettes side 8.

TOLLSTEDER	Saltet sild i alt	Saltet vårsild	Saltet Storsild	Saltet fetsild	Saltet skjæresild	Saltet Nordsjø-sild	Saltet islands-sild	Saltet brisling	Krydder sild	Krydder saltet brisling	Saltet fisk i alt	Saltet rogn	Røykt sild	Hummer	Reker	Andre skalldyr	Hermetikk i alt	Sildemel	Fiskemel (Herund, tørrfiskmel)	Tangmel
	Stat.nr. 444 ₁₋₇	Stat.nr. 444 ₁	Stat.nr. 444 ₂	Stat.nr. 444 ₃	Stat.nr. 444 ₄	Stat.nr. 444 ₅	Stat.nr. 444 ₆	Stat.nr. 444 ₇	Stat.nr. 445 ₁	Stat.nr. 445 ₂	Stat.nr. 446 ₁₋₅₆	Stat.nr. 4723 ₁₋₂	Stat.nr. 460	Stat.nr. 466	Stat.nr. 469 ₉	Stat.nr. 467-468 470-471	Stat.nr. 473-97	Stat.nr. 1213 ₁	Stat.nr. 1213 ₂	Stat.nr. 1225
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Fredrikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	12	3	258	—	—	—
Kristiansand S ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	22	4	343	—	—	—
Egersund	203	203	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	127	210	—	54	146	213	—	
Stavanger	478	146	8	23	—	135	166	—	29	2	18	16	129	174	343	75	10	8 203	245	
Kopervik	6 694	3 313	2 341	133	—	219	688	—	979	—	—	—	—	—	—	11 343	5 963	—	22	
Haugesund	13863	4 956	6 700	55	—	214	1 938	—	1 347	—	36	7	—	—	65	—	—	441	—	
Bergen	26637	307	20019	1 399	494	90	4 328	—	1 997	1	169	926	874	118	85	—	473	25 874	130	
Florø	3 312	—	3 312	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 576	16 192	329	49
Måløy	1 288	—	1 288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	257	1 242	—	—
Ålesund	10266	148	7 237	—	—	14	2 867	—	100	—	—	—	—	—	—	—	235	10 230	266	—
Molde	2 344	45	2 252	26	—	—	21	—	181	—	124	1 060	2 027	—	33	4	558	24 958	1 052	18
Kristiansund N ..	865	13	507	122	81	—	142	—	79	—	81	—	—	—	1	—	2	1 226	—	—
Trondheim	2 363	3	262	2 098	—	—	—	—	57	—	42	392	64	—	77	3	702	2 144	1 081	1 250
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	3	326	90	1 901	5 081	250	—
Svolvær	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	2 963	315	—
Tromsø	40	—	—	1	—	—	—	—	—	—	239	1 297	—	—	73	—	194	532	4 702	—
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	39	—	—	—	37	—	—	173	—	18	1 924	—	—
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	3 189	260	—
Andre	4 260	2 087	1 178	134	—	64	797	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 047	—
I alt	72 630	11 221	45 104	3 996	575	736	10 998	—	5 151	3	813	3 735	3 219	475	1 826	8	214	776	1 263	60
I uken*) ..	1 154	—	6	4	10	—	1 134	—	62	—	—	4	6	14	15	—	276	1 393	415	—

TOLLSTEDER	Andre forstoffer	Dampmedisintran	Råmedisintran	Blanktran	Brunblanktran	Bruntran	Håtran	Høyvitaminhold. Kveiteolje m.v.	Selolje rå	Bottlenose og spermasettolje rå	Polymerisert og raff. fiskeolje	Avfalls- tran og tran grakse	Herdet fett	Stearin m. v.	Fettsyrer og olein	Fiske- lim	Guano ¹⁾	Sel-, kobbe- skinn og klappn.	Annet ²⁾
	Stat.nr. 1214-16 23. 1225 ₁	Stat.nr. 1516 ₂₋₃	Stat.nr. 1516 ₁	Stat.nr. 1517 1518 ₁	Stat.nr. 1518 ₂	Stat.nr. 1518 ₃	Stat.nr. 1515 ₁₋₃	Stat.nr. 1514	Stat.nr. 1513	Stat.nr. 1511	Stat.nr. 1521 ₁₋₂	Stat.nr. 1520	Stat.nr. 1543 ₁ 1543 ₂	Stat.nr. 1548	Stat. nr. 1550 ₁ 1549	Stat.nr. 1681 ₂	Stat.nr. 1901 ₁₋₃	Stat.nr. 2318.19	Stat.nr. 207.215.216.461-65.1504 1507.1508.1510.1512.1519. 1522.1523.1544.2320-21 4717 ₁ .4724-28.4731 ₂ -32
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	kg	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Fredrikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	11	255	—	896	1 492	6	159	26 606	235	—	8 310	20	36032	—	908	—	—	—	8
Kristiansand S ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	50	260	20	—	—	—	718
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129	—	—	—	—	—	—	2 841
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	2 497
Haugesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	595
Bergen	263	2 414	39	4 916	563	52	334	143028	619	—	13 253	25	4 092	33	856	—	—	—	4 839
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	858	2 415
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålesund	43	1 821	—	1 660	270	5	111	89 613	1 223	—	2 213	—	—	—	—	—	—	—	—
Molde	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	—	—	134	2 409
Kristiansund N ..	97	39	—	988	1 067	4	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	—	416
Trondheim	70	—	—	28	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	12	—	103	99	657
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 387
Svolvær	725	—	—	1 026	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	144
Tromsø	217	2	—	1 117	634	11	—	—	2 767	—	—	—	—	—	—	—	—	—	298
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	947
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
Andre	573	—	—	103	42	—	2	71 160	2	—	2 622	4	8 551	—	635	—	—	—	3
I alt	2 482	4 531	39	10 734	4 068	78	669	330407	4 853	1 015	27530	140	48935	65	2 502	103	164	1 182	7 088
I uken*) ..	11	56	2	1 074	104	5	12	18 235	4	24	24	10	1 025	2	232	—	—	31	235

¹⁾ Av stat. nr 1901₁, benmel er bare hvalbenmel tatt med. ²⁾ Av stat. nr. 215 er bare hvalkjøtt-ekstrakt tatt med.

Oversikt, forts. fra s. 2.

Rogaland:

Ukefangsten av forskjellige sorter fisk ble på 25 000 kilo

Skagerakkysten:

Her ble det tatt ca. 5000 kg fisk i ukefangst.

Håbrann:

Nyttårsaften kom 4 båter inn etter korte turer med fangst på tils. 7000 kg. Fisket foregikk forholdsvis nær kysten. Over nyttår gikk en del båter ut.

Skalldyr:

Av hummer ble det i uken levert til Skagerakfisk 4 à 5000 kg, til fiskeselslaget i Rogaland ca. 1000 kg, Møre og Romsdal hadde 600 kg. Av reker hadde Skagerakkysten ca. 2000 kg, Rogaland 2000, Møre og Romsdal 700 kg.

Utlandet, forts. fra s. 5.

— — — **Havets matbod.**

tøyene det dreier seg om. Og folkene? I stedet for de 10 000 mann til 1100 skip, må det nå være mindre enn 4000 som kan kunsten og har utholdenhet og energi og mot nok til å ta del i sildefisket. Alt for få av disse er nye folk. Og en mindre flåte betyr nedsatt ettersøkelsesevne eller mindre utsikter til at noen finner fangst.

Det er bedrøvelig å føre slikt i marken i forbindelse med århundres drøm. Det er naturlig å spørre om hvordan dette har kunnet skje. Silden er ikke blitt overbeskattet; alle prøver vi tar gir tydelig bevis for en rik bestands tilstedeværelse. Den viser ingen av tegnene på full utnyttelse, hverken tidligere eller nå. Jeg vet ikke hvorfor husmødrene ikke vil ha silden, men hvis de ville, ville det også vise seg å være folk til å ta fangst av 1913-omfanget. Hvorfor ikke? Blant annet er fiskerne lik andre folk også i det stykke, at de ønsker forståelse for sin dyktighet og at det settes pris på deres offer, hvilket den unge fisker ikke får i de tekniske underes tid. Sildeproblemet er et folkeproblem både i produksjonskjedens produsent- og konsument-ende, og for alt jeg vet også på kjedens mellomledd.

Likedan forholder det seg med andre fiskeforekomster på vårt kart. Verdensproduksjonen anslås til 20 mill. tonn. Jeg tror den kunne både dobles, triples og firedobles.

Forskningens rolle: Fiskeriundersøkelser forlangtes første gang av fiskerne i deres opplegg til en internasjonal konferanse i 1883, undersøkelsene har senere alltid vært gjenstand for fiskernes kritikk, men har aldri veket fra deres side. Alle de ting som er blitt utrettet, hjelper i den nåværende situasjon, og vil bringe full høst når drømmens metamorfose er fullstendig. Og for de fleste av havets resurser, især for de overbeskattede, har vi arbeidet for en

Jørg A. Jørgensen Korkfabrik

Telefon 2963

KRISTIANSAND S.

Telefon 3219

STÅLSKIP

Nybygninger - Reparasjoner

Moderne maskineri for
sildolje- og fiskemelindustrien

A/S **STORD**

S. BARTZ-JOHANNESSEN

Noregs Sildesalslag

Salgsentral for Stor- og Vårsildfiskerne

Kontorer:

AALESUND, BERGEN, HAUGESUND OG EGRSUND

Telefon Bergen: Direktør 15 635. Kontorsjef 16 995

Telegramadresse „Samhald“

ny æra. Overbeskatningen av nære farvanns forekomster av flyndre, lysing og hyse eller av de sorter som er mest ettertraktede på samtidens marked, har hatt den samme innskrunpende virkning på fiskerbefolkningen, som sildefiskets innskrunpende virkning har hatt. Her har vi vist at det er profit å oppnå for fisket — vi har anslått den til 15 pst. — som fiskerinasjonene, dersom de slutter seg sammen, kan oppnå ved å lette på trykket på bestandene. Det vil lette trykket på fiskerne også og gi fisken anledning til å vokse. Og langsomt, men likevel, synes vi å nå frem med dette. Overbeskatningskonvensjonen som ble vedtatt i 1946, antas å ville være ratifisert av alle parter neste år. Dette, påstår jeg, er i overensstemmelse med drømmen.

Fiskeriproblemer viser klart hvordan det tyvende århundres drøm kan bli til sannhet: gjennom »sosiologisk« virkningsfull forskning å beherske teknologiens fremskritt. I denne, som i større saker, kan vi bare håpe å vedbli å leve, dersom vi med full forståelse søker å dekke alle menneskets fornødenheter på naturens egen måte.«

Abonner på Fiskets Gang!